

2014-02-21

För kännedom:
Fullmäktiges presidium
Partiernas gruppledare
Styrelsen för Kalix Hamn AB

Kommunstyrelsen**Ägarstyrning och uppsikt avseende Kalix Hamn AB**

Vi har i egenskap av förtroendevalda revisorer i Kalix kommun, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, genomfört en granskning av ägarstyrning och uppsikt avseende Kalix Hamn AB. I granskningen har vi biträtt av PwC. Granskningen har syftat till att besvara revisionsfrågan om kommunstyrelsen har tillsett att ägarstyrningen och uppsikten avseende Kalix Hamn AB. Följande frågor har varit styrande för granskningen:

- Är bolagsordning och ägardirektiv ändamålsenliga ur ett ägarperspektiv?
- Är formerna för uppsikten ändamålsenlig avseende omfattning och innehåll?
- Harmoniserar beslut och processer i muddringsprojektet med de ägardirektiv som gäller för bolaget?

Vår **sammanfattande bedömning** är att kommunstyrelsen i huvudsak har tillsett att ägarstyrningen och uppsikten avseende bolaget är ändamålsenlig. Detta utifrån att bolagsordning och ägardirektiv är ändamålsenliga ur ett ägarperspektiv så tillvida att de har tagit fasta på de nya lagkraven samt att ägardirektiven uttrycker ett förtydligande kring bolagets uppdrag i förhållande till bolagsordningen. Vidare att de former för uppsikt som kommunstyrelsen nu inriktar sig på i är huvudsak ändamålsenliga till omfattning och innehåll; kommunstyrelsen styr bolagets rapportering till ett flertal tillfällen under året om såväl verksamhet som ekonomi.

Det finns dock vissa utvecklingsområden som kommunstyrelsen enligt vår bedömning bör ta fasta på.

- Det finns delar i bolagsordning och ägardirektiv som inte är lika ändamålsenliga och därför bör förändras. Bland annat finns direktiv som kan stå i konflikt med varandra eller skapa osäkerhet. Vad som avses är främst bolagsstämmans kompetens att besluta i principiella frågor i förhållande till fullmäktiges roll att ta ställning i sådana fall, samt vad gäller styrningen av vem som ska besluta om organisationen för utlämnande av allmän handling.
- Det finns forum för löpande dialog under året med kommunledningen vilket vi ser som positivt. Den löpande dialogen som omnämns innebär dock inte att information per automatik delges kommunstyrelsen som i sin helhet har uppsiktsansvaret. Vi vill därför uppmärksamma på vikten av att kommunstyrelsen nyttjar de forum som finns för att säkerställa att information av betydelse också förs vidare till kommunstyrelsen för kännedom, t ex genom uppdrag till kommunledningen att återrapportera från möten med bolagens representanter.

KALIX KOMMUN

- Granskningen visar att beslut och processer kring muddringsprojektet, och hur de harmoniserar med ägardirektiv och bolagets verksamhet, handlar om en fråga som aktualiserades under 2012 rörande avgifter för hamnverksamheten. Vår bedömning är att beslut och process i muddringsprojektet i detta fall inte har harmonierat med ägardirektiven. Detta bl a utifrån att avtal med avgifter hänförliga till bolagets verksamhet har slutits mellan kommunen och Billerud utan ett tydligt uppdrag från fullmäktige, samtidigt som ägardirektiven säger att hamnbolaget ska ”fastställa och uppbära för egen räkning samtliga avgifter hänförlig till hamnverksamheten.”

Vidare visar granskningen att undertecknandet av avtalet med dess bilagor om bl a överenskommelse om avgifter har skett utan både en fullödig beredning av ärendet och en tydlig delegation. För framtiden rekommenderar vi därför att kommunstyrelsen säkerställer att beredningsprocess sker och beslut fattas i laga ordning. Annars finns risk för obehörigt beslutsfattande, vilket enligt god revisionssed är en av de bedömningsgrunder utifrån vilka vi revisorer gör vår ansvarsprövning till kommunfullmäktige vad gäller ansvarsfrihetsfrågan.

I bifogad rapport redovisas utförligare granskningsiakttagelser samt underlag för bedömningar och rekommendationer.

Kalix kommuns revisorer

Eskil Johansson

Johan Englund

Jan-Åke Johansson

Bror Olofsson

Maj-Lis Gustavsson